

Crònica de la Festa 2013. Filà Cids.

I. Invocació.

Alcoi. Abril. Festa. El trinomi es conjuga per abraçar amb força una nova edició dels Moros i Cristians. Els Cids, com fan des de més de 174 anys ençà, s'adreçam a Sant Jordi per afrontar la nova celebració. Al patró li donem gràcies i li demanem que ens done unió, ímpetu i concòrdia per gaudir de la màxima expressió de l'alcoiania i perpetuar-la al llarg dels temps.

II. La Glòria del caragol.

La Festa reviscola amb la processó dels Xiulitets, que obri una intensa jornada de Glòria. Alcoi desperta el 30 de març del seu dia a dia per viure un temps de Festa que de ben matí pren forma a la filà. Arriben els músics d'Atzeneta, els companys i els dos *glorieros*: José Piñero i Mario Valls. Ells són els encarregats de representar als Cids en els pregons de la Festa. Piñero, al carrer, en un acte que arranca poc després de les deu del matí i que estrena sergent cristià: Mateo Martín, dels Aragonesos. *El Rei capità* és la peça que interpreta la Primitiva per començar la desfilada.

A la Llar de Sant Josep i al Preventori és Mario Valls qui anuncia la proximitat de la trilogia. Ho fa acompanyat dels seus amics, amb els que un any abans va gaudir d'una esplèndida esquadra de negres.

Els carrers d'Alcoi destil·len Festa. El sol es reserva per una altra jornada. El caragol, hui vestit de Cid, no traurà les banyes. Però sí es deixa vore el somriure del glorièr, satisfet en comprovar que la nòmina de Piñeros va en augment en la filà.

Acabada la Glòria davant l'Ajuntament és temps de comentar les primeres impressions d'un dels dies grans dels Moros i Cristians. A la filà torna a sonar la música. L'esclat d'alegria és immens. El compte enrere comença.

III. Tendresa de primavera.

Un xiquet ros vestit de roig pren la Primera Comunió en un matí esplèndid de primavera. És César Sevilla, el glorièr dels Cids. A l'església de Santa Maria es celebra la Missa amb la que arranca la Festa el 14 d'abril. Una setmana queda per als moros i cristians, que tornen a eixir al carrer amb la Glòria infantil. Xiquets i xiquetes omplien la filà, on es serveix l'esmorzar. També estan els familiars del protagonista del dia, que puntual arriba a El Partidor, on a les dotze i cinc arranca la desfilada.

Els carrers estan plens. La gent vol Festa. I entre els encarregats de donar-la està César, il·lusionat i nerviós per l'oportunitat de representar a la seua filà. Amb pas ferm i decidit, els glorièrets arriben al temple del patró. I des

d'allí César, amb la família i la filà, família al cap i a la fi, es dirigeixen cap a la seu social, on s'arrodona una jornada que César i els seus pares mai oblidaran.

IV. Expectativa festera.

Les nits d'abril són nits de música. De preparatius. De nervis. D'anhels. De filaetes. Els Cids en celebren dues. La del montepio, el 5 d'abril per Sant Nicolau i amb la banda d'Atzeneta sencera, i l'oficial, el dia 12 pel País Valencià. *Tino Herrera*, *Apòstol Poeta* i *Aralk* tornen a sonar amb força per encisar els oïts del públic que segueix les nombroses esquadres dels Cids.

Els preparatius de la trilogia no són exclusivament lúdics. Són també religiosos. El 16 d'abril, des de les huit i mitja, la imatge de Sant Jordi El Xicotet és traslladada des de l'església del patró fins la parròquia de Santa Maria, on els tres dies següents es celebra el tridu. Pocs Cids són els que acompanyen a Sant Jordi en aquesta processó marcada per la mala organització.

V. Homenatge a un mestre.

La Festa està a punt d'esclatar amb el cant de l'Himne, un acte destinat a homenatjar al compositor José María Ferrero. El seu fill, Daniel Ferrero, és l'encarregat de dirigir el cant unitari de tot un poble reivindicant Festa. Abans es celebra la desfilada de bandes, on la Unió Musical de L'Orxa, la del nostre Arnaldo i la que va a acompanyar als Cids en la visita a Lleó, és designada millor banda.

En caure la nit, el director de l'Himne rep la batuta de mans del Sant Jordiet i comença a sonar la música. A la memòria de tots està el mestre Ferrero, un compositor molt vinculat a la filà. Els Cids van estrenar *Apòstol poeta*, convertida en un himne, i també l'esquadra del capità del 84 va estrenar *Bonus Christianus*. Fins i tot abans, la popularíssima *Reina de fiestas* havia acompanyat les desfilades de la filà.

Amb la Festa proclamada i les ànimes preparades, els festers arriben a la filà. Comença la trilogia de la normalitat després de tres anys de càrrec. I això es nota en la Nit dels músics. Hi ha menys nervis. I moments per recordar al capità, Jordi Garcia, a qui la filà li dedica un retrat amb la vestimenta amb la que va desfilat el 22 d'abril del 2012. Li ho entrega l'alferes del 2011, Vicent Serra, ara primer tro.

També hi ha un torn de paraula per als amics de Lleó que, després de la seua participació en la Capitania, han tornat per sentir la Festa des de dins. El llaç establert amb aquesta gent serà etern. El grup forà més nombrós que mai ha pres part a una Entrada a Alcoi ha quedat lligat per sempre a la història dels Cids. Així ho destaca el president de l'Asociación de Pendones del Reino de León, Bernardo Gutiérrez, que anima als Cids a tornar a participar en les festes de Lleó. Tant de bo només una quarta part

dels que canten *Nos vamos a León* acomplira la seua paraula i no mirara cap altre lloc en el moment en que realment cal mullar-se per la filà.

Al sopar tornen a sonar les marxes composades per a la Capitania i sobre tot els més joves són els que desfilen pels carrers en la darrera de les entraetes. A la part alta d'Alcoi i a l'avinguda del País Valencià comença el muntatge de les cadires. La Festa és imparable.

VI. Un despertar únic.

Són tres quarts de cinc. És el dia 21 d'abril. La Diana està a punt d'arrancar a la part esquerra de la plaça d'Espanya. Estem a Alcoi? Això sembla. És un any de canvis. La trilogia s'ha avançat per demanda de la patronal i la Diana varia el punt d'inici per tal que no coincideixca amb el punt final. Malgrat les modificacions, l'aroma de la Festa torna a sentir-se quan, després del res de l'Ave Maria i la interpretació de l'Himne, comença la desfilada. Del silenci surgeixen les notes de *El Fusteret*, el pasdoble que identifica la Diana dels Cids.

El roig impregna la plaça. El groc de la borsa ben posada contrasta en el conjunt, que dirigeix magníficament Paco Aznar. El seu bon fer el recompensa amb aplaudiments el públic. A partir d'ahí, toca córrer. Enguany la Diana deixa de passar per la zona del Casal. Un encert de l'Associació que alleugera l'acte.

A El Partidor és Fernando Clement qui agafa l'espasa i amb la música de Julio Laporta Hellín, *Mi Barcelona*, (en aquesta ocasió no es pot dir que Fernando tinga mal oït) la Diana inicia el descens per Sant Nicolau. Els primers rajos de sol saluden als dianers, que abans de huit han acabat l'acte.

VII. Rigor i diversió fan Festa.

El capità dels Maseros té una rereguarda de luxe: els Cids, aguerrits, alegres i ben formats, que es disposen a conquerir Alcoi des de El Partidor. El guió i dos estendards obrin el pas de l'esquadra. Francisco Piñero, Piñerín, marca el pas amb els primers compassos de *Tino Herrera*. I ordena alçar les armes quan arriba el fort de la música. L'arrancà és digna de la seua condició de fill de Paco Piñero. Amb estil propi dirigeix l'esquadra, que delecta al públic pas a pas. Els balcons són plens i la satisfacció es desborda en el rostre de cada fester.

Els 70 músics de la Unió Musical d'Atzeneta d'Albaida, dirigits per Emilio Otra, s'esforcen per aconseguir que el pas dels Cids es deixe notar dins de l'Entrada de cristians. Al Calderón arriba el torn d'onze nous esquadrers. I sona *Llegenda*, de Francisco Valor. I Jordi Garcia agafa la porra. I les ments volen cap el que la filà va viure només un any abans.

Amb la mateixa velocitat que l'any anterior, l'esquadra culmina el seu trajecte. Darrere els més menuts gaudeixen en xicotet format d'allò que serà seu en el futur. Les Jimenes i els Cids, alguns d'ells amb banderins,

precedeixen l'atapeïda carrossa de tancament. Francisco Ripoll, el cop, somriu complagut. La seua faç és la metàfora de la satisfacció dels Cids per una exemplar entrada.

La satisfacció es trasllada a la filà durant el dinar. I més tard a la plaça de Dins, on la conjunció entre festers i músics és perfecta. Mentre els moros fan la seva arribada a Alcoi, els Cids gaudeixen d'un dels moments més divertits de la trilogia. A poc a poc, els efectius van minvant i només una minoria aguanta fins arribar al sopar amb el que clou la primera jornada dels Moros i Cristians.

VIII. Tot té un per què.

En la Festa tot té un per què. I això és el que li dona sentit. El per què d'aquesta gran tradició és honorar Sant Jordi, la qual cosa Alcoi fa aquest 22 d'abril. Per què els Cids son una gran filà es demostra amb les quatre esquadres de festers amb disseny complet que participen en la Segona Diana, juntament amb dues esquadretes de xiquets, i els 39 festers que, per la vesprada, participen en la Processó General. Bé siga per la puntuació o per la devoció per la Festa, el que és cert és que la filà és un referent en actes que altres filaes descuiden.

Per què els Cids son afortunats de tindre a Mari como a conserge queda clar al dinar del dia de Sant Jordi, un acte de confraternitat on, citant al mestre Joan Valls, els festers s'agermanen de bona gana sentint la màgia del mes d'abril. Al dinar, la filà destaca els 50 anys de fester de Javier Vilaplana.

I per què els Cids no obliden a aquells que han engrandit l'entitat queda també palès amb l'homenatge al fester veterà. A la llista s'incorpora Francisco Ripoll, al que es podria anomenar, *Paquito el de la Loteria*, però que, per mèrits propis, s'ha convertit en *Hay loteria de Navidad*. Així queda constatat amb un quadre commemoratiu amb eixe lema: *Hay loteria de Navidad*. Molt emocionat, Paco té un record per als companys que han compartit moltes vivències a la filà. I també per a la seua família.

L'homenatge, que torna a celebrar-se després dels anys de càrrec, reuneix a la major part dels Cids al Parterre. Hi ha absències, potser per evitar que la resta de filà comprove que el vestit de Jimena de la seua dona està fet al marge de la filà.

El dia de Sant Jordi, que comença amb les notes de *Musical Apolo* per acompanyar la Diana, acaba amb la imatge de Sant Jordi arribant, ja de nit, al seu temple. La Festa, per als Cids, continua amb harmonia i alguna garrafa d'*orujo* procedent de Lleó provocant algun que altre mal de cap.

XIX. Poca pólvora per a tanta guerra.

Un crit de guerra recorre el matí del 23 d'abril, el dia dels Trons. Els moros han declarat l'enfrontament per conquerir Alcoi després d'haver-ho intentat

per la via diplomàtica. 33 cids, menys de la cinquena part dels 170 festers i preferents de ple dret, prenen part de la batalla. El trajecte de l'Alardo es veu retallat enguany per la manca de pólvora, que impedeix cobrir el recorregut. De fet, són pocs els Cids que encara es queden amb reserves per disparar davant l'església del patró.

Després de l'inevitable derrota, els festers es reuneixen a la porta de la filà. Baix del toldo. El dia dels Trons és una delícia ajuntar-se amb Juanjo Quiñonero, des de fa anys el vertader primer tro en l'Alardo. Té mil i una anècdotes sobre la filà, com quan a la Processó General els Cids només eren dos festers. Temps passats que romanen a la memòria gràcies al seu testimoni, que desperta les rialles d'aquells que gaudeixen escoltant-lo.

Recuperades les forces amb un espectacular *putxero*, 25 cids, el mínim requerit per l'ordenança de la Festa, reprenen la batalla des del Parterre. La victòria està garantida i queda refermada per l'aparició de Sant Jordi, fet xiquet en la persona del muntanyès David Giner.

Per la nit, amb el cos vençut després de tres jornades frenètiques, els Cids recuperen la tradicional entraeta de *Carros de fuego*. Centenars de persones, moros de Ceuta inclosos, fan volar milers de *servilletes* en l'epíleg de la Festa. Els somriures, les abraçades i la felicitat que els Cids demostren en eixe acte queden com a imatge que alimenta a Alcoi per afrontar el dur any que el separa de la mel de la Nostra Festa.

Alcoi, 24 de maig del 2013
Juan Enrique Ruiz Domènech